

ZŠ Zaječí

...tvořivě ke vzdělávání pro život

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Základní škola Zaječí, okres Břeclav

Školní 402, 691 05 Zaječí

Ředitel: Mgr. Vlastimil Cymorek

Tel.: 539 004 050

Platnost od 1. 9. 2020

razítko školy

Mgr. Vlastimil Cymorek

ředitel školy

Obsah

1	Charakteristika zařízení.....	3
2	Personální podmínky.....	3
3	Bezpečnost a ochrana zdraví.....	3
4	Učební plán ŠD.....	4
5	Učební osnovy ŠD.....	5
5.1	Cíle školní družiny.....	5
5.2	Klíčové kompetence.....	5
5.3	Vzdělávací program.....	7
6	Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11

1 Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí základní školy, nachází se ve druhém patře školní budovy.

Využívá pro svou činnost dvě místnosti, tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, počítačovou učebnu, školní hřiště a má svůj kabinet. Stravování probíhá v nově rekonstruované školní jídelně.

Materiální podmínky – stolní hry, stavebnice, konstruktivní stavebnice, panenky, autíčka, dětská kuchyňka, kašpárkové divadlo, dopravní koberec, logické hry, společenské hry, různé skládačky a hračky. K dispozici je také PC, dětské knihy a časopisy, stolní kopaná a stolní tenis. Spotřební materiál na zájmové činnosti je průběžně doplňován.

2 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině je vedeno kvalifikovanými vychovatelkami. Při zájmových činnostech se vzájemně doplňují ve svých specializacích i v osobním zaměření (tělovýchovná činnost, výtvarná činnost, rukodělná a hudební činnost).

3 Bezpečnost a ochrana zdraví

Podmínky pro bezpečné a hygienické působení v ŠD

- Vhodný režim, dostatek relaxace a aktivního pohybu,
- vhodný stravovací a pitný režim,
- zdravé prostředí - teplo, čistota, světlo, vhodný pracovní nábytek,
- ochrana žáků před úrazy,
- dostupnost prostředků první pomoci.

Psychosociální podmínky

- Vytváření přátelského prostředí,
- respekt k potřebám jedince,
- motivující hodnocení, ochrana žáků před násilím šikanou a dalšími patologickými jevy,
- informovanost žáků a jejich rodičů o činnostech ŠD a jejím vnitřním řádu.

Tyto a další podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školní družině jsou konkrétně rozpracovány, viz Vnitřní řád ŠD, provoz školní družiny je rozpracován, viz Provozní řád školní družiny.

4 Učební plán ŠD

1. Vzdělávací program

Člověk a jeho svět

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitosti přírody
- Člověk a jeho zdraví

Informační a komunikační technologie

- Základy práce s počítačem
- Vyhledávání informací
- Práce s různými programy

Umění a kultura

2. Zájmový program

Odpočinkové činnosti

Rekreační činnosti

Zájmové činnosti

- Pracovně zájmové
- Výtvarně zájmové
- Přírodovědně zájmové
- Hudebně zájmové
- Sportovně zájmové
- Společensko-vědně zájmové

5 Učební osnovy ŠD

5.1 Cíle školní družiny

- Rozvoj osobnosti člověka s mravními, sociálními a duchovními hodnotami pro osobní život,
- získávání všeobecného přehledu v návaznosti na učivo,
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání a společenského vkusu,
- rozvoj kooperativních dovedností,
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách,
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí,
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit,
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu,
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické skupině, kulturní a náboženské skupině,
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat upevňování pravidel chování ve vztahu k druhému,
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj manuální zručnosti a dovednosti, rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti,
- rozvoj schopnosti sebeovládání a samostatnosti,
- rozvoj logického a tvořivého myšlení, rozvoj paměti, pozornosti a tvořivosti, vytváření pozitivního vztahu k učení a vytváření základů pro práci s informacemi,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého stylu, dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví.

5.2 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Učí se s chutí, svou práci dokončuje, umí zhodnotit své výkony, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí a uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické i empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Spontánně vymýšlí nová řešení, rozlišuje správná chybná řešení. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami, myšlenkami, sděleními, otázkami a odpovědmi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

Kompetence sociální a interpersonální

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost, ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá šikanu, nespravedlnost, agresivitu, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis, respektuje jiné a je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Kompetence občanské

- Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, přistupuje odpovědně k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na své zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).

Kompetence k trávení volného času

- Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na využití volného času.

5.3 Vzdělávací program

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- cesta do školy a ze školy
- poznávání služeb v obci (obecní úřad, knihovna, pošta, obchod, výroby, pracoviště, atd.)
- historie naší obce
- lidové tradice a zvyky naší obce
- organizace života v rodině, škole, družině, obci a společnosti
- orientace v prostoru a čase
- dopravní výchova – místní komunikace, autobusová zastávka, vlakové nádraží

Lidé kolem nás

- osvojování a dodržování zásad společenského chování
- význam a podstata tolerance, empatie, vzájemná úcta
- základní práva a povinnosti – výchova občana demokratického státu
- kultivace komunikace slovní i mimoslovní – sdělit poznatek, schopnost naslouchat
- vytváření kladných vztahů v kolektivu, vzájemná tolerance a radost ze spolupráce
- řešení každodenních konfliktů mezi dětmi – šikana
- vydvihování kladných vlastností – zdravé sebevědomí
- příjemná a přátelská atmosféra
- zařazení prvků mediální výchovy
- dodržování pravidel stolování, upevňování návyků hygieny

Lidé a čas

- budování správného režimu dne a jeho dodržování
- úcta k času druhých
- využívat správně a účelně svůj volný čas – vytváření základ pro využívání smysluplných volnočasových aktivit
- vytváření návyků na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování
- poznatky jak postupují události v čase – historie věcí a dějů

Rozmanitosti přírody

- vycházky a pobyty v přírodě
- pozorování sezónních změn – určování rostlin a zvířat
- využití botanických klíčů a encyklopedií
- ochrana přírody – ekologie
- zařazování jednoduchých pokusů
- péče o pokojové rostliny

Člověka a jeho zdraví

- poznávání sebe sama
- poučení o zdraví, nemocech a prevenci – odpovědnost za své zdraví
- poučení o úrazech a jejich předcházení – bezpečnost činností
- ošetření drobných poranění
- pohybové a tělovýchovné aktivity – venku i v tělocvičně
- dodržování pitného režimu
- zdravá výživa
- aktivita Červeného kříže – vyhledávání pomoci – tísňové linky
- nebezpečnost návykových látek

Informační a komunikační technologie

Základy práce s počítačem

- popis a funkce počítače
- zásady bezpečnosti práce
- operační systémy a jejich nejzákladnější funkce

Vyhledávání informací

- získávání a zpracování informací
- posuzování důležitosti a správnosti získaných informací
- práce s internetem

Práce s různými programy

- využívání školního výukového softwaru

Umění a kultura

- improvizovat pohyb na danou hudbu
- zpívat písně
- vyjádřit své zážitky, představy a zkušenosti prostorově i plošně, pomocí linie, tvaru a barvy
- poznávat tradiční i netradiční výtvarné techniky
- osvojovat si kulturu chování, stolování, oblékání a bydlení
- osvojovat si tvořivě a citlivě estetické vnímání okolního světa – rozlišovat vkus a nevkus
- dramatizovat říkadla a pohádky

Formy zájmového vzdělávání

Odpočinkové činnosti

- relaxační chvílky na koberci
- hry ve skupinách, hry na PC
- stolní a společenské hry dle výběru dětí
- poslechová činnost – pohádky, písničky, hudba
- práce s knihou a časopisem
- společné besedy

Rekreační činnosti

- pohybová aktivita – hry ve volné přírodě, sezónní hry v přírodě, pohybové hry
- tematické a tvořivé hry
- tělovýchovné chvílky v ŠD
- soutěže, hlavolamy, hádanky
- dopravní výchova

Zájmové činnosti

Pracovně zájmové

- práce s přírodním materiálem, práce se šablonou, s textilem a papírem,
- konstruktivní činnost, netradiční techniky, výrobky a dárečky k různým příležitostem

Výtvarně zájmové

- modelování, kresba, malba, využití netradičních technik, koláže z papíru a textilu, ilustrace, estetická výzdoba ŠD

Přírodovědně zájmové

- pozorování změn v přírodě, ochrana životního prostředí, botanické pokusy, péče o pokojové rostliny, poznávání živé a neživé přírody, léčivých bylin, ekologie – třídění odpadu

Hudebně zájmové

- poslech hudby a její reprodukce, tanečky s hudbou, rytmizace jednoduchých textů a básní, základní kroky lidového tance, cvičení s hudbou a aerobiku

Sportovně zájmové

- sportovní a závodivé hry, dovednosti s míčem, míčové hry, orientace v terénu, běh a překonávání jednoduchých překážek, závody a soutěže, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, chování fair play, besedy o sportu a sportovcích, význam sportu pro zdraví a porozumění mezi lidmi různých národností, bezpečnost a ochrana zdraví při sportu

Společenskovední zájmové

- besedy k významným výročím a událostem, osvojování základních pravidel společenského chování formou scének a her, účast na organizování a plánování činností v ŠD

Příprava na vyučování

- zábavné procvičování učiva, didaktické hry
- pomoc při vypracování domácích úkolů
- trvalá péče o školní pomůcky
- práce s knihou, dětskými časopisy a hlasitá četba

6 Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družinu mohou navštěvovat i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začlenění do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Při vzdělávání těchto žáků úzce spolupracuje vychovatelka ŠD se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce s rodiči u žáka se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněné přiměřené zajištění v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu žáka.